

Advies Universiteit van Tilburg

De Reviewcommissie (hierna commissie) heeft kennisgenomen van het voorstel van de Universiteit van Tilburg (hierna UvT) dat het College van Bestuur met zijn brieven van 4 mei 2012 (kenmerk 213.5745), 4 juni 2012 (kenmerk 213.5763) en 25 juni (213.5774) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft gezonden.

De commissie heeft het voorstel beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader dat de staatssecretaris van OCW heeft vastgesteld in zijn brief aan de Tweede Kamer van 7 maart 2012 en bij brief van 5 maart bekend heeft gemaakt aan de universiteiten en hogescholen die bij de hoofdlijnenakkoorden zijn betrokken.

De commissie heeft op 14 mei 2012 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van de UvT. Naar aanleiding van vragen van de commissie heeft de UvT het voorstel toegelicht.

Profiel

De UvT beschrijft haar profiel als volgt.

De UvT is een gespecialiseerde, op mens- en maatschappijwetenschappen gerichte universiteit met een sterke focus op kwaliteit. De UvT is een overzichtelijke universiteit; zij wil haar huidige schaal behouden als een van haar sterke bouwstenen voor een echte academische gemeenschap. Haar onderwijsvisie kenmerkt zich door een verbinding tussen haar onderwijs en onderzoek, een interactieve benadering, aanspreekbare studenten en gekwalificeerde docenten in een internationale omgeving. De UvT is gericht op het verzilveren van kennis. Zij is gericht op maatschappelijke vraagstukken en wil bijdragen aan het oplossen ervan. De UvT heeft een eigen identiteit, voortkomend uit de katholieke traditie; zij wil studenten opleiden tot verantwoorde wereldburgers. De UvT voert een scherp kwaliteitsbeleid voor het onderzoek langs verschillende lijnen. De UvT wil haar Centres of Excellence verder ontwikkelen; dat zijn multidisciplinaire onderzoekscentra die tot de top 3 van Europa zouden moeten behoren.

De commissie heeft het voorstel beoordeeld aan de hand van de criteria:

- ambitieniveau en realiteitsgehalte;
- aansluiting bij nagestreefde ontwikkelingen op stelselniveau: zwaartepuntvorming en differentiatie;
- uitvoerbaarheid.

De commissie beoordeelt het voorstel als volgt.

Ambitie

De commissie constateert dat het instellingsvoorstel voornemens bevat met betrekking tot *onderwijskwaliteit en studiesucces*. In vergelijking met de andere Nederlandse universiteiten is het huidige bachelorrendement bij de UvT matig en zijn de percentages uitval en switch relatief hoog. De UvT streeft (zoals aangegeven in de aanvullende brief van 4 juni, zie inleiding) naar verbetering van het rendement van 60 naar 70%, terwijl ook de uitval wordt beperkt. In de studentenwaardering NSE scoort de UvT landelijk gezien bovengemiddeld. De UvT wil deze score in de komende periode tenminste vast

zien te houden. Het aandeel docenten met BKO wil zij verhogen tot de relatief lage waarde van 30%. De voornemens ten aanzien van onderwijsintensiteit acht de commissie van voldoende ambitieniveau. De UvT stelt zich ten doel de indirecte kosten met bijna 1 procentpunt te verminderen van (de relatief hoge) 21.8% tot onder de 21%. Mede op basis van de ambities zoals geformuleerd in de aanvullende brief concludeert de commissie dat de UvT voldoende voornemens heeft met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces.

De commissie constateert met betrekking tot de ontwikkeling van het *onderwijsaanbod* dat de UvT enkele keuzes maakt. De UvT wil een gespecialiseerde universiteit zijn, gericht op de mens- en maatschappijwetenschappen en wil dat blijven. Uitbouw met nieuwe opleidingen is in het verleden binnen dat profiel gebeven. Ook voor de toekomst is dat profiel het uitgangspunt. In het bachelorsegment wordt vernieuwing vooral gezocht in brede bachelorprogramma's of verbreding van bacheloropleidingen. De UvT wil het academisch gehalte van haar onderwijs verder verhogen door een sterkere koppeling van onderwijs en onderzoek, door intensiever onderwijs, door een versterking van de kwaliteit en door beperking van de studenteninstroom. In de aanvullende brief legt de UvT uit dat de verbinding met onderzoek een belangrijke overweging is bij het ontwikkelen van nieuwe masteropleidingen. De commissie concludeert dat in het voorstel voldoende voornemens staan met betrekking tot het onderwijsaanbod.

De commissie stelt vast dat de UvT duidelijke maatregelen neemt gericht op de versterking van het *onderzoek*. Naast het streven naar meer focus en massa streeft de UvT naar verbetering van de kwaliteit van het onderzoek. Centraal in de aanpak staat een scherp kwaliteitsbeleid langs de volgende lijnen: versterking van het promotietraject via graduate schools, de introductie van een 'tenure track'-systeem en het stimuleren van de verwerving van competitieve subsidies. Als onderzoeksprogramma's lager dan een 4 scoren in SEP-evaluaties worden maatregelen genomen. De commissie concludeert dat het voorstel goede voornemens beschrijft met betrekking tot het onderzoeksbeleid.

De commissie stelt vast dat de UvT bezig is met een reorganisatie van haar valorisatieactiviteiten; een beperkt aantal nieuwe initiatieven wordt voorbereid. De commissie acht Het Tilburg Social Innovation Lab een interessant initiatief dat goed past bij het Tilburgse profiel. De UvT werkt ook aan de ontwikkeling van bruikbare indicatoren voor het alfa-gamma-domein. De UvT streeft ernaar dat tenminste 2,5% van de publieke onderzoeksmiddelen aan valorisatie wordt besteed. Hoewel het voorstel verder weinig concrete doelen toont voor 2015, concludeert de commissie dat er met betrekking tot valorisatie voldoende voornemens in staan.

Gegeven bovenstaande conclusies met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces, het onderwijsaanbod, onderzoek en valorisatie, alles afwegende, beoordeelt de commissie het instellingsvoorstel als merendeels ambitieus, en realiseerbaar.

Aansluiting

Wat betreft *onderwijsdifferentiatie* constateert de commissie dat de UvT werkt aan de verbreding van bachelorprogramma's. Daarnaast wordt in het instellingsvoorstel aandacht besteed aan excellentieprogramma's, waarbij gestreefd wordt naar een groei in de deelname. De relatie van de opleidingen met de arbeidsmarkt wordt versterkt. De commissie concludeert dat de UvT voldoende beleid voert met betrekking tot onderwijsdifferentiatie.

Waar het gaat om *zwaartepuntvorming* zal de UvT zich blijven richten op de wetenschapsgebieden die haar profiel bepalen: de mens- en maatschappijwetenschappen. De UvT wil de focus en de massa in het onderzoek verder versterken door de multidisciplinaire onderzoeksgebieden door te laten ontwikkelen tot universitaire 'Centres of Excellence'. Naast de huidige twee streeft zij naar nog drie

Tilburgse 'Centres of Excellence' die aan zeer hoge kwaliteitseisen dienen te voldoen. De UvT zet in op bijdrage aan twee EU Grand Challenges; doelstelling is dat alle onderzoekscentra en Centres of Excellence in 2015 actief zijn in minstens één van deze Challenges. Betrokkenheid bij topsectoren wordt wel mogelijk geacht, in het bijzonder bij Social Innovation, maar de UvT merkt op dat een sterke relatie met de topsectoren voor een op de mens- en maatschappijwetenschappen gerichte universiteit minder eenvoudig is dan voor bredere of technische universiteiten. De UvT neemt deel aan het Maatschappelijk Topinstituut NETSPAR en via TiasNimbas aan de Human Capital Agenda van de topsector Logistiek. Het voorstel maakt echter niet concreet duidelijk hoe haar gemaakte keuzes zich verhouden tot de landelijke prioriteiten zoals het topsectorenbeleid of de sectorplannen. Op het terrein van valorisatie streeft de UvT vooral naar samenwerking met de regio, zoals Midpoint Brabant en Brainport. De commissie concludeert dat de UvT voldoende beleid voert met betrekking tot zwaartepuntvorming.

Gegeven bovenstaande conclusies, alles afwegende, oordeelt de commissie dat de UvT met haar voorstel substantieel inzet op onderwijsdifferentiatie en zwaartepuntvorming.

Uitvoerbaarheid

De commissie stelt vast dat het voorstel informeert over de uitvoerbaarheid van de voornemens, met name op het gebied van onderwijs, met maatregelen als numerus fixus, BSA, peer review in het onderwijs, studiekeuzegesprekken en de Summer school. Er wordt geen specifieke informatie gegeven over de inzet van middelen en er worden relatief weinig concrete maatregelen genoemd. Er is in belangrijke mate sprake van voorzetting van bestaand beleid. Het instellingsvoorstel maakt duidelijk dat de voornemens een goed draagvlak hebben in de instelling.

De commissie beoordeelt het instellingsvoorstel als merendeels uitvoerbaar.

Aanvullende indicatoren

De commissie constateert dat de UvT aanvullende indicatoren heeft geformuleerd om specifieke ambities en/of de uitvoering van ambities verder te concretiseren. Dit betreft onder andere de volgende indicatoren: 'De deelname aan excellentietrajecten verhogen van 5,9% naar 7%' (p.26 van voorstel en brief 213.5763 dd. 4 juni 2012). 'Een toename van het aantal bachelorprogramma's dat in het Engels wordt aangeboden van 4 naar 6' (p. 28), 'Het verhogen van het aantal promoties van 131 naar 140' (p. 12), 'Het handhaven van het aantal subsidietoekenningen van de NWO-vernieuwingsimpuls' (p. 13), 'Het verhogen van het aantal ERC-Grants' (p. 13), 'Het verhogen van het aantal KP7- en Horizon 2020-contracten' (p. 13), 'Het percentage van publieke onderzoeksmiddelen aan valorisatie in 2015 op 2,5%' (p. 37).

Advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Op grond van de beoordeling van het voorstel van de Universiteit van Tilburg aan de hand van de drie criteria (ambitieniveau en realiteitsgehalte, aansluiting bij de gewenste ontwikkelingen op stelselniveau en uitvoerbaarheid), daarbij rekening houdend met de wegingsfactoren zoals beschreven in paragraaf 3 van het beoordelingskader, komt de commissie tot het volgende advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:

1. De commissie beoordeelt het ambitieniveau en realiteitsgehalte alsmede de aansluiting op de gewenste stelselontwikkeling van het voorstel voor de voorwaardelijke financiering van de Universiteit van Tilburg als toereikend. In bijlage 1 zijn de nulmeting en de streefcijfers voor de indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces opgenomen.

2. Gezien de oordelen op de drie criteria ten aanzien van onderwijs, onderzoek en valorisatie komt de commissie tot de conclusie dat de Universiteit van Tilburg in aanmerking kan komen voor middelen uit het selectief budget. De commissie plaatst het voorstel van de Universiteit van Tilburg in de categorie 'goed'. In bijlage 2 zijn de scores opgenomen.

Namens de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F.A. van Vught', written in a cursive style.

prof. dr. F.A. van Vught, voorzitter

Bijlage 1a: Verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

	nulmeting	ambitie 2015
(WO1b) Kwaliteit /excellentie: Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen	80,5 %	80,5 %
(WO2) Studiesucces: Uitval	24,4 %	22,0 %
(WO3) Studiesucces: Switch	13,0 %	11,0 %
(WO4) Studiesucces: Bachelorrendement	59,7 %	70,0 %
(WO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	4,5 %	30,0 %
(WO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	35 %	0 %
(WO7) Maatregelen: Indirecte kosten	21,8 %	21,0 %

Bijlage 1b: Gebruikte definities verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

In deze bijlage geeft de commissie aan of uw instelling de RCHOO definitie en nadere omschrijving heeft gebruikt en waar een eventuele andere invulling van de nadere omschrijving en gebruikte methode en databron staat beschreven. Onder 'pag nulmeting' en 'pag ambitie' wordt aangegeven waar een omschrijving in het voorstel is gevonden.
Een uitgebreide versie van dit overzicht ontvangt u van het Ministerie van OCW.

Indicator	Definitie
(WO1b) Kwaliteit /excellentie: Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen	<p>Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 213.5763 dd. 4 juni en 25 juni 2012.</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="22"/> pag ambitie: <input type="text" value="22"/></p>
(WO2) Studiesucces: Uitval	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 213.5763 dd. 4 juni en 25 juni 2012.</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="22"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief 25 juni"/></p>
(WO3) Studiesucces: Switch	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijds bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na 1 jaar studie overstapt naar een andere studie bij dezelfde instelling</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 213.5763 dd. 4 juni en 25 juni 2012.</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="22"/> pag ambitie: <input type="text" value="22"/></p>
(WO4) Studiesucces: Bachelorrendement	<p>Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelorsdiploma behaalt</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 213.5763 dd. 4 juni en 25 juni 2012.</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="22"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief 25 juni"/></p>

Indicator	Definitie
(W05) Maatregelen: Docentkwaliteit	<p>Het aandeel docenten (WP) met een basiskwalificatie onderwijs in het totaal aantal docenten (WP)</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 213.5763 dd. 4 juni en 25 juni 2012.</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="21"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief"/></p>
(W06) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	<p>Het aandeel van de voltijd bachelor opleidingen met minder dan 12 geprogrammeerde contacturen en overige gestructureerde uren (klokuren per week) in het eerste jaar van voltijd bachelor opleidingen.</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 213.5763 dd. 4 juni en 25 juni 2012.</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="brief 25 juni"/> pag ambitie: <input type="text" value="21"/></p>
(W07) Maatregelen: Indirecte kosten	<p>Generieke overheadformatie als percentage van totale formatie.</p> <p>Definitie RCHOO. Betreft generieke overheadformatie als percentage van totale formatie. Zie ook brief 213.5763 dd. 4 juni en 25 juni 2012.</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="38"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief 25 juni"/></p>

Bijlage 2: Scores bij de beoordeling van het voorstel van de Universiteit van Tilburg

Score aan de hand van paragraaf 3 van het beoordelingskader (brief staatssecretaris van OCW 7 maart 2012):

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	3
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	3

Conclusie: het voorstel is toereikend voor de voorwaardelijke financiering.

Ten behoeve van de toekenning van het selectieve budget telt het tweede criterium dubbel:

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	3
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	$2 \times 3 = 6$
Uitvoerbaarheid	3
Totaalscore	12

De staatssecretaris van OCW (brief 26 april 2012) heeft de volgende indeling vastgesteld voor de toekenning van de middelen uit het Selectieve Budget (SB):

4 - 11 punten	:	onvoldoende voorstellen
12 - 14 punten	:	goede voorstellen
15 - 17 punten	:	zeer goede voorstellen
18 - 20 punten	:	excellente voorstellen

Conclusie: het voorstel valt in de categorie 'goed'.